

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Parlamentul României
**CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT**

NOTĂ

Nr. 452 din 10.03.2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor
art.220 alin.(1) din Codul de procedură penală**

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

Vă informăm că prin Decizia nr. 22 din 17 ianuarie 2017, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 3 martie 2017, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată în Dosarul nr.255/206/2016/a4 al Tribunalului Suceava – Secția penală și a constatat că soluția legislativă reglementată de dispozițiile art.220 alin.(1) din Codul de procedură penală, care permite luarea măsurii arestului la domiciliu, în condițiile în care anterior inculpatul a fost arestat preventiv sau la domiciliu în aceeași cauză, în lipsa unor temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate este neconstituțională.

Potrivit prevederilor art.147 alin.(1) din Constituția României, republicată, dispozițiile din legile în vigoare constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă, în acest interval, Parlamentul nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției.

Potrivit art. 136 alin.(2) din Regulamentul Camerei Deputaților, procedura de reexaminare a legii urmează să fie declanșată de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată.

Cu această inițiativă legislativă urmează să fie sesizată Comisia juridică, de disciplină și imunități.

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr. 22/2017.

Secretar General

Silvia MIHALCEA

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 159

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 3 martie 2017

SUMAR

Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 665 din 8 noiembrie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 alin. (4), (4 ¹) și (4 ²) și ale art. 6 alin. (2 ¹), (2 ²) și (9) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie	2-5
Decizia nr. 22 din 17 ianuarie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 220 alin. (1) din Codul de procedură penală	6-9
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
74. — Hotărâre privind actualizarea valorilor de inventar ale unor imobile aflate în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul de Poliție al Județului Teleorman și Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”	10-15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
258. — Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru închiderea vechilor evidențe de cadastru și publicitate imobiliară cu privire la imobilele situate în unitatea administrativ-teritorială Horea, județul Alba	16

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 22

din 17 ianuarie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 220 alin. (1)
din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 220 alin. (1) și art. 238 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dănuț Ioan Dariciuc în Dosarul nr. 255/206/2016/a4 al Tribunalului Suceava — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 325D/2016.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 13 decembrie 2016, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, în temeiul art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a amânat pronunțarea pentru 17 ianuarie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 2 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 255/206/2016/a4, Tribunalul Suceava — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 220 alin. (1) și art. 238 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dănuț Ioan Dariciuc, cu ocazia soluționării unei contestații împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea măsurii arestului la domiciliu față de autorul excepției.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, măsura arestului la domiciliu reprezintă o măsură privativă de libertate, asimilată măsurii arestării preventive. De asemenea, arată că instanța de contencios constituțional a reținut, în Decizia nr. 740 din 3 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 15 decembrie 2015, că dispozițiile art. 23 din Constituție trebuie interpretate în sens larg, ceea ce presupune că toate garanțiile impuse pentru luarea măsurii arestării preventive se impun și în privința arestului la domiciliu. În consecință, pentru a respecta libertatea individuală prevăzută de dispozițiile art. 23 din Constituție și dreptul la o protecție egală din partea legii, prevăzut de dispozițiile art. 16 din Legea fundamentală, dispunerea și prelungirea măsurilor preventive prin care se aduce o privare de libertate trebuie supuse aceluiași condiții. Astfel, luarea măsurii arestului la domiciliu de către judecătorul de cameră preliminară sau de instanța de judecată față de inculpatul care a fost anterior arestat preventiv sau arestat la domiciliu în aceeași cauză este constituțională numai dacă au intervenit temeiuri noi, care fac necesară privarea sa de libertate.

5. Tribunalul Suceava — Secția penală, având în vedere practica dezvoltată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 740 din 3 noiembrie 2015, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Pentru egalitate de tratament juridic urmează a se constata că dispozițiile art. 220 alin. (1) din Codul de procedură penală raportate la cele ale art. 238 alin. (3) din același act normativ sunt neconstituționale în măsura în care judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată poate să dispună, în lipsa unor temeiuri noi care fac necesară privarea de libertate, arestul la domiciliu al inculpatului care a fost anterior arestat preventiv în aceeași cauză și pentru aceleași fapte. Jurisprudențial, având în vedere că dispozițiile privind dispunerea arestului la domiciliu nu fac referire în mod expres la dispozițiile art. 238 alin. (3) din Codul de procedură penală, sunt situații în care s-a dispus arestul la domiciliu al unor inculpați care au fost, în prealabil, arestați preventiv și cu privire la care arestarea a fost constatată încetată de drept în lipsa unor temeiuri noi, susținându-se menținerea temeiurilor care au stat la baza arestării preventive, ca temei al noii măsuri preventive privative de libertate a arestului la domiciliu.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este, în principal, inadmisibilă și, în subsidiar, neîntemeiată. Apreciază că autorul excepției tinde la completarea regimului juridic aplicabil măsurii preventive a arestului la domiciliu. Or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”. În subsidiar, apreciază că excepția este neîntemeiată în raport cu criticile formulate, tăcerea legii neputând fi calificată drept o neclaritate, ci exprimă intenția legiuitorului de a nu asimila sub acest aspect arestul la domiciliu arestului preventiv, astfel că dispozițiile criticate nu aduc atingere art. 1 alin. (5) din Constituție. În ceea ce privește invocarea principiului egalității în fața legii, Guvernul arată că acesta nu este încălcat, deoarece, în ipoteza vizată de autorul excepției, arestarea preventivă dispusă inițial nu este urmată de o nouă arestare preventivă pe aceleași temeiuri, ci de o altă măsură preventivă, arestul la domiciliu.

8. În continuare se susține că, deși este — asemenea reținerii și arestării preventive — o măsură preventivă privativă de libertate, arestul la domiciliu a fost configurat ca o măsură mai puțin severă decât arestul preventiv. Astfel, apreciază că în ipoteza vizată de autorul excepției devin incidente prevederile art. 242 alin. (2) din Codul de procedură penală, care permit înlocuirea unei măsuri preventive cu o alta, mai ușoară, dacă sunt îndeplinite condițiile pentru luarea acesteia și, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai ușoară este suficientă pentru realizarea scopului prevăzut

la art. 202 alin. (1) din Codul de procedură penală. În consecință, câtă vreme temeiul înlocuirii arestării preventive cu o altă măsură preventivă privativă de libertate mai ușoară se regăsește în legea procesual penală, nu poate fi susținută nici încălcarea art. 23 alin. (2) din Constituție.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile criticate sunt suficient de clare, predictibile și neechivoce, fiind în concordanță cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție care consacră principiul respectării obligatorii a legilor. De asemenea, susține că textele legale criticate nu aduc atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii, întrucât se aplică tuturor persoanelor aflate în situația reglementată de ipoteza normei juridice, fără a institui privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare. În ceea ce privește raportarea la prevederile art. 23 alin. (1) din Constituție, arată că pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor legale rezultă nu din conținutul textelor legale, ci din propria interpretare pe care autorul excepției o dă acestora. Astfel, din modul în care autorul excepției de neconstituționalitate a înțeles să o motiveze, rezultă că acesta aduce în discuție probleme legate de modalitatea de interpretare și aplicare a normelor criticate raportate la o situație de fapt concretă. Or, astfel de aspecte nu pot constitui temei pentru ridicarea unei excepții de neconstituționalitate și excedează competenței Curții Constituționale, fiind de resortul instanței de judecată care se pronunță asupra fondului cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. În ceea ce privește **obiectul excepției de neconstituționalitate**, Curtea observă că a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 220 alin. (1) și art. 238 alin. (3) din Codul de procedură penală. Cu toate acestea, Curtea constată că dispozițiile art. 238 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt menționate de către autorul excepției ca un argument în susținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 220 alin. (1) din Codul de procedură penală. Așa fiind, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie doar dispozițiile art. 220 alin. (1) din Codul de procedură penală cu următorul conținut: „*Judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată în fața căreia se află cauza poate dispune, prin încheiere, arestul la domiciliu al inculpatului, la cererea motivată a procurorului sau din oficiu.*”

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) potrivit căruia în România respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi și art. 23 referitor la libertatea individuală.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că s-a pronunțat în repetate rânduri, prin decizii recente, asupra naturii măsurilor preventive a arestului preventiv și a arestului la domiciliu, statuând că ambele sunt măsuri preventive privative de libertate. Astfel, prin Decizia nr. 650 din 11 noiembrie

2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 14 ianuarie 2015, paragraful 15, referitor la măsurile preventive, Curtea a reținut că acestea sunt instituite de drept procesual cu caracter de constrângere, având drept scop asigurarea unei bune desfășurări a procesului penal, că ele vizează starea de libertate a suspectului sau a inculpatului și că au drept efect fie privarea de libertate, fie restrângerea libertății de mișcare.

15. Totodată, prin decizia precitată, paragraful 26, precum și prin Decizia nr. 361 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 12 iunie 2015, paragraful 20, și Decizia nr. 740 din 3 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 15 decembrie 2015, paragraful 20, Curtea a reținut că atât persoanele aflate în arest preventiv, cât și cele aflate în arest la domiciliu se află într-o formă de privare de libertate, iar din perspectiva naturii/substanței, efectelor, manierei de executare și a intensității, a condițiilor și cazurilor de luare a acestora, cele două măsuri reprezintă o interferență majoră în dreptul la libertatea individuală a persoanei. Din această perspectivă, Curtea a apreciat că, din modul de reglementare a măsurii arestului la domiciliu, aceasta reprezintă o afectare a drepturilor persoanei care, prin intensitate și modul de aplicare/de punere în executare, afectează libertatea persoanei, având caracteristicile unei privări de libertate.

16. De asemenea, Curtea observă că, prin Decizia nr. 740 din 3 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 15 decembrie 2015, paragraful 27, a stabilit, cu valoare de principiu, că legiuitorul constituant a avut în vedere, cu prilejul reglementării art. 23 alin. (5) din Legea fundamentală, limitarea oricărei privări de libertate, la 180 de zile, cu excepția reținerii, care beneficiază de o reglementare separată prin alin. (3) al aceluiași art. 23.

17. Astfel, Curtea apreciază că stabilirea naturii măsurii preventive a arestului la domiciliu în sensul că aceasta este o măsură preventivă privativă de libertate determină faptul că aceasta trebuie însoțită de ansamblul garanțiilor recunoscute în cazul măsurii preventive privative de libertate a arestului preventiv. Această concluzie se impune, având în vedere, pe de-o parte, similitudinea celor două măsuri din perspectiva naturii și a substanței acestora, aspect stabilit atât de Curtea Constituțională, cât și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, și, pe de altă parte, principiul ce rezultă din jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căruia norma constituțională a art. 23 trebuie interpretată în sens larg, cu referire la toate măsurile preventive privative de libertate.

18. În acest context, Curtea reține, că, potrivit art. 218 alin. (1) din Codul de procedură penală, măsura arestului la domiciliu se dispune de către judecătorul de drepturi și libertăți, de către judecătorul de cameră preliminară sau de către instanța de judecată, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 223 din Codul de procedură penală și luarea acestei măsuri este necesară și suficientă pentru realizarea unuia dintre scopurile prevăzute la art. 202 alin. (1) din același act normativ. Totodată, Curtea observă că măsura arestării preventive poate fi luată de către judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, de către judecătorul de cameră preliminară, în procedura de cameră preliminară sau de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza, în cursul judecății, numai dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că inculpatul a săvârșit o infracțiune și există una dintre situațiile reglementate de dispozițiile art. 223 din Codul de procedură penală. Așa fiind, Curtea observă că ambele măsuri preventive privative de libertate pot fi dispuse dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 223 din Codul de procedură penală.

19. În continuare, Curtea reține că, în cursul urmăririi penale, atât durata arestului la domiciliu, cât și cea a arestului preventiv este, potrivit art. 222 alin. (1) și art. 233 alin. (1) din Codul de procedură penală, de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii

acesteia pe o perioadă de maximum 180 de zile. În procedura de cameră preliminară și în cursul judecății, ambele măsuri preventive privative de libertate pot fi dispuse, potrivit art. 222 alin. (12) și art. 238 alin. (1) din Codul de procedură penală, pe o perioadă de cel mult 30 de zile. Potrivit art. 222 alin. (12) teza a doua și art. 239 din Codul de procedură penală, în cursul judecății în primă instanță, durata totală a arestului la domiciliu și a arestării preventive a inculpatului nu poate depăși un termen rezonabil și nu poate fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată, durata măsurilor preventive privative de libertate în primă instanță neputând depăși 5 ani. Astfel, Curtea observă că din perspectiva dispunerii celor două măsuri preventive privative de libertate, precum și din perspectiva duratei pentru care acestea pot fi dispuse, legiuitorul nu a realizat nicio diferență de reglementare.

20. Cu toate acestea, Curtea reține că, spre deosebire de situația arestului preventiv, care se poate dispune din nou față de inculpatul care a mai fost anterior arestat preventiv în aceeași cauză, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecății, numai dacă au intervenit temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate, în cazul arestului la domiciliu această garanție nu este reglementată. Astfel, măsura preventivă a arestului la domiciliu se poate dispune din nou față de inculpatul care a mai fost anterior arestat la domiciliu sau arestat preventiv în aceeași cauză, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecății, chiar dacă nu au intervenit temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate.

21. Din această perspectivă, Curtea apreciază că trebuie stabilit în ce măsură imposibilitatea dispunerii din nou a unei măsuri preventive privative de libertate față de inculpatul care a mai fost anterior arestat la domiciliu sau arestat preventiv în aceeași cauză, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecății, dacă nu au intervenit temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate, se constituie într-o garanție ce însoțește măsurile preventive privative de libertate.

22. Astfel, Curtea observă că măsurile preventive privative de libertate se constituie într-o restrângere a exercitiului libertății individuale, fiind recunoscute și permise de dispozițiile art. 23 din Constituție, precum și de cele ale art. 5 paragraful 1 lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Totodată, Curtea reține că, printre garanțiile ce trebuie să însoțească măsurile preventive privative de libertate se numără dreptul celui privat de libertate de a i se comunica motivele arestării [art. 23 alin. (8) din Constituție; art. 5 paragraful 2 din Convenție]; dreptul persoanei de a fi adusă de îndată înaintea unui magistrat [art. 23 alin. (4) din Constituție; art. 5 paragraful 3 din Convenție]; dreptul persoanei de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii [art. 21 alin. (3) teza a doua și art. 23 alin. (9) din Constituție; art. 5 paragraful 3 din Convenție]; dreptul persoanei ca un tribunal să se pronunțe într-un termen scurt asupra legalității deținerii sale [art. 23 alin. (6) din Constituție; art. 5 paragraful 4 din Convenție]; dreptul la reparații în cazul unei detenții nelegale [art. 5 paragraful 5 din Convenție]. De asemenea, măsurile preventive privative de libertate trebuie să respecte cerința legalității, în sensul respectării principiilor generale ale statului de drept și ale celor conexe acestuia, principiul securității juridice, principiul proporționalității și principiul protecției împotriva arbitrarului (a se vedea Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 august 2012, pronunțată în Cauza *Simons împotriva Belgiei*, paragraful 32).

23. În continuare, din perspectiva criticilor de neconstituționalitate, Curtea apreciază că prezintă relevanță garanția potrivit căreia persoana are dreptul de a fi judecată

într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii, reglementat de art. 21 alin. (3) teza a doua și art. 23 alin. (9) din Constituție și de art. 5 paragraful 3 din Convenție. Astfel, dispozițiile art. 23 alin. (9) din Constituție dispun în sensul că „punerea în libertate a celui reținut sau arestat este obligatorie, dacă motivele acestor măsuri au dispărut, precum și în alte situații prevăzute de lege”, iar cele ale art. 5 paragraful 3 din Convenție dispun în sensul că „orice persoană arestată sau deținută în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol [...] are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere”.

24. Curtea apreciază că dispozițiile constituționale anterior menționate trebuie interpretate în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la art. 5 paragraful 3 din Convenție. Astfel, instanța de la Strasbourg a statuat că teza a doua a art. 5 paragraful 3 din Convenție nu oferă nicio opțiune autorităților judiciare între aducerea înaintea unui judecător într-un termen rezonabil și punerea în libertate provizorie. Până la condamnarea sa, persoana acuzată trebuie să fie considerată nevinovată și dispoziția analizată are drept obiect principal impunerea punerii în libertate provizorie de îndată ce menținerea în detenție încetează să fie rezonabilă. Continuarea detenției nu se justifică așadar într-o anumită speță decât dacă indicii concrete demonstrează o cerință reală de interes public care prevalează, în pofida prezumției de nevinovăție, asupra regulii respectării libertății individuale, impuse de art. 5 din Convenție (a se vedea Hotărârea din 3 octombrie 2006, pronunțată în Cauza *McKay împotriva Regatului Unit*, paragrafele 41—42).

25. De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că existența în continuare a unor motive verosimile de a se bănuși că persoana arestată a săvârșit o infracțiune reprezintă o condiție *sine qua non* pentru legalitatea menținerii în detenție, însă după o anumită perioadă de timp nu mai este suficient (a se vedea Hotărârea din 6 februarie 2014, pronunțată în Cauza *Zimin împotriva Rusiei*, paragraful 31; Hotărârea din 17 martie 1997, pronunțată în Cauza *Muller împotriva Franței*, paragraful 35). Instanțele naționale trebuie să exercite un control asupra menținerii în arest preventiv a unei persoane pentru a garanta liberarea sa atunci când condițiile nu mai justifică privarea de libertate. Cel puțin în perioada inițială, existența unor motive verosimile poate justifica detenția, dar vine un moment în care acestea nu mai sunt suficiente (Cauza *McKay împotriva Regatului Unit*, precitată, paragraful 45).

26. În continuare, Curtea Constituțională observă că motivele principale acceptate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru a se refuza liberarea condiționată, sunt: riscul ca acuzatul să nu se prezinte la proces; riscul ca, în cazul în care este liberat, acuzatul să întreprindă o acțiune care să prejudicieze administrarea justiției; riscul de a comite noi infracțiuni și riscul de a tulbura ordinea publică. Referitor la aceste aspecte, în jurisprudența sa, instanța de la Strasbourg a subliniat, de exemplu, că riscul sustragerii se diminuează incontestabil odată cu trecerea timpului petrecut în detenție (Hotărârea din 27 iunie 1968, pronunțată în Cauza *Neumeister împotriva Austriei*, pct. A.10); că riscul unor presiuni exercitate asupra martorilor este acceptabil în etapele inițiale ale procedurii (Hotărârea din 4 octombrie 2005, pronunțată în Cauza *Jarzynski împotriva Poloniei*, pct. 43). Cu toate acestea, în timp, imperativele anchetei nu mai sunt suficiente pentru a justifica reținerea unui suspect: în mod normal, pretensele pericole se diminuează în timp, pe măsură ce este efectuată ancheta, sunt înregistrate depoziții și sunt efectuate verificări (Hotărârea din 27 noiembrie 1991, pronunțată în Cauza *Clooth împotriva Belgiei*, pct. 43); păstrarea ordinii publice nu poate fi considerată un temei relevant și suficient decât dacă se bazează pe fapte care să

demonstreze că eliberarea unui deţinut ar tulbura în mod real ordinea publică. În plus, detenţia nu rămâne legitimă decât dacă ordinea publică este efectiv ameninţată; continuarea detenţiei nu poate fi folosită pentru a anticipa o pedeapsă privativă de libertate. (Hotărârea din 1 octombrie 2013 pronunţată în Cauza *Leontin Pop împotriva României*, paragraful 42).

27. În acest context, Curtea observă că, potrivit art. 223 alin. (1) din Codul de procedură penală, temeiurile ce stau la baza luării măsurilor preventive privative de libertate sunt similare celor reţinute în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, şi anume: inculpatul a fugit ori s-a ascuns, în scopul de a se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată, ori a făcut pregătiri de orice natură pentru astfel de acte; inculpatul încearcă să influenţeze un alt participant la comiterea infracţiunii, un martor ori un expert sau să distrugă, să altereze, să ascundă ori să sustragă mijloace materiale de probă sau să determine o altă persoană să aibă un astfel de comportament; inculpatul exercită presiuni asupra persoanei vătămate sau încearcă să realizeze o înţelegere frauduloasă cu aceasta; există suspiciunea rezonabilă că, după punerea în mişcare a acţiunii penale împotriva sa, inculpatul a săvârşit cu intenţie o nouă infracţiune sau pregăteşte săvârşirea unei noi infracţiuni.

28. Astfel, Curtea apreciază că, deşi suficiente pentru a determina luarea unei măsuri preventive privative de libertate, temeiurile care stau la baza luării acestei măsuri îşi pierd din intensitate odată cu trecerea timpului, pierzându-şi în acelaşi timp caracterul suficient. Tocmai de aceea, la un moment dat, prelungirea măsurii preventive privative de libertate nu se va mai putea baza pe existenţa aceluiaşi temeiuri care au stat la baza dispunerii ei, ci, eventual, pe constatarea existenţei unor noi temeiuri.

29. Aşa fiind, Curtea apreciază că imposibilitatea dispunerii din nou a unei măsuri preventive privative de libertate faţă de inculpatul care a mai fost anterior arestat la domiciliu sau arestat preventiv în aceeaşi cauză, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecăţii, dacă nu au intervenit temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate, se constituie într-o garanţie ce însoţeşte măsurile preventive privative de libertate.

30. Din această perspectivă, Curtea constată, cu atât mai mult, că dispunerea unei noi măsuri preventive privative de

libertate, după ce anterior faţă de persoana respectivă a mai fost dispusă o măsură preventivă privativă de libertate, nu se poate baza pe aceleaşi temeiuri care au fundamentat dispunerea primei măsuri preventive privative de libertate. În mod contrar, s-ar ajunge la situaţia în care temeiurile care stau la baza dispunerii unei măsuri preventive privative de libertate să nu fie suficiente pentru a motiva luarea acestei măsuri, ceea ce ar contraveni dispoziţiilor art. 23 din Constituţie şi celor ale art. 5 din Convenţie.

31. Plecând de la aceste premise, raportat la speţa dedusă controlului de constituţionalitate, Curtea observă că, în cazul măsurii preventive a arestului la domiciliu, legiuitorul permite luarea din nou a acesteia faţă de persoana care a mai fost supusă anterior unei măsuri preventive privative de libertate fără a reglementa obligaţia existenţei unor temeiuri noi în acest caz. Or, având în vedere că măsura preventivă a arestului la domiciliu este o măsură similară celei a arestului preventiv, având natura unei măsuri preventive privative de libertate, Curtea apreciază că aceasta trebuie însoţită de aceleaşi garanţii ca cele prevăzute în cazul măsurii preventive a arestului preventiv, inclusiv cea reglementată de dispoziţiile art. 238 alin. (3) din Codul de procedură penală.

32. Curtea reţine că, prin reglementarea diferită a arestului la domiciliu faţă de arestul preventiv, în materia interdicţiei de a dispune din nou o măsură preventivă privativă de libertate faţă de inculpatul care a mai fost anterior arestat la domiciliu sau arestat preventiv în aceeaşi cauză, dacă nu au intervenit temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate, legiuitorul şi-a îndeplinit obligaţia constituţională de a reglementa garanţiile ce trebuie să însoţească măsurile preventive privative de libertate doar în ceea ce priveşte arestul preventiv, iar nu şi în ceea ce priveşte arestul la domiciliu, deşi şi acesta din urmă, prin natura sa de măsură preventivă privativă de libertate, trebuie să fie însoţit de aceleaşi garanţii ca arestul preventiv.

33. Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că este neconstituţională soluţia legislativă reglementată de dispoziţiile art. 220 alin. (1) din Codul de procedură penală, care permite luarea măsurii arestului la domiciliu, în condiţiile în care anterior inculpatul a fost arestat (preventiv sau la domiciliu) în aceeaşi cauză, în lipsa unor temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate.

34. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) şi art. 147 alin. (4) din Constituţie, precum şi al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) şi al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepţia de neconstituţionalitate ridicată de Dănuţ Ioan Dariciuc în Dosarul nr. 255/206/2016/a4 al Tribunalului Suceava — Secţia penală şi constată că este neconstituţională soluţia legislativă reglementată de dispoziţiile art. 220 alin. (1) din Codul de procedură penală, care permite luarea măsurii arestului la domiciliu, în condiţiile în care anterior inculpatul a fost arestat preventiv sau la domiciliu în aceeaşi cauză, în lipsa unor temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate.

Definitivă şi general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi Tribunalului Suceava — Secţia penală şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunţată în şedinţa din data de 17 ianuarie 2017.

PREŞEDINTELE CURŢII CONSTITUŢIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marişu